

Силабус
вибіркового освітнього компоненту
«Стратегія підприємства»

Назва дисципліни:	Стратегія підприємства
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=1914
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	економіки і підприємництва
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Деділова Тетяна Вікторівна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	+380(50) 281 83 28
E-mail:	dedilova@ukr.net

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування компетентностей щодо стратегічного планування, розробки, реалізації та аналізу стратегій сучасних суб'єктів господарювання.

Предмет: методологія розробки стратегії підприємства.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів із теорією та сучасною практикою стратегічного планування, розробки, реалізації та аналізу стратегій підприємства;
- набуття студентами вміння аналізувати стратегії підприємства різних стратегічних рівнів;
- закріплення навичок самостійного обґрунтування стратегічних альтернатив;
- розвиток дослідницьких та організаторських здібностей у студентів під час стратегічного планування, розробки, реалізації та аналізу стратегій сучасних суб'єктів господарювання;
- набуття навичок самостійного використання інструментів стратегічного аналізу.

Компетентності, яких набуває здобувач:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з урахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Результати навчання:

Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	2	3	4
1	ЛК Стратегія підприємства: поняття, еволюція концепції	2	-
	ПР Причинно-наслідковий аналіз стратегічних ситуацій	2	1
	СР Стратегії вітчизняних підприємств. Особливості і основні етапи розроблення стратегії підприємства	8	12
	Проміжне тестування №1		
2	ЛК Місія та цілі підприємства	2	-
	ПР Місія та стратегічні цілі діяльності підприємства	2	-
	СР Постановка цілей по SMART. Місія та цінності компанії: приклади відомих компаній	12	16
	Завдання-кейс «Місія та цілі підприємства» Онлайн курс "Business Fundamentals: Corporate Strategy" (МООС-платформа Uдеми) (Частина 1-2) Проміжне тестування №2		
3	ЛК Оцінювання зовнішнього середовища підприємства	2	2
	ПР PEST-аналіз як інструмент аналізу зовнішнього середовища підприємства	2	-
	СР Характеристика позиції заданих СЗГ підприємства. Ефект синергізму, його сутність і типи. Сітка навичок підприємства. Профіль здібностей підприємства	12	16
	Проектна гра «Середовище бізнесу: адаптація до змін» Онлайн курс "Business Fundamentals: Corporate Strategy" (МООС-платформа Uдеми) (Частина 3) Проміжне тестування №3		
4	ЛК Аналіз стратегічного потенціалу підприємства	2	2
	ПР SWOT-аналіз як метод стратегічного планування	2	2
	СР Матричні методи аналізу та формування стратегії	12	16
	Онлайн тренінг «Візуалізація результатів стратегічного аналізу» Онлайн курс "Business Fundamentals: Corporate Strategy" (МООС-платформа Uдеми) (Частина 4) Проміжне тестування №4		
5	ЛК Корпоративна стратегія підприємства	2	-
	ПР Технологія застосування методу SPACE	2	1
	СР Класифікація корпоративних стратегій за ознаками. Принципи та методи формування корпоративних стратегій	8	12
	Онлайн курс "Business Fundamentals: Corporate Strategy" (МООС-платформа Uдеми) (Частина 5) Проміжне тестування №5		

1	2	3	4
6	ЛК Стратегії бізнесу	2	-
	ПР Матриця конкурентних стратегій М. Портера	2	-
	СР Концепція підприємницьких стратегій Онлайн курс "Business Fundamentals: Corporate Strategy" (МООС-платформа Uдеми) (Частина 6-7) Проміжне тестування №6	12	14
7	ЛК Стратегії диверсифікації діяльності підприємства	2	-
	ПР Розробка матриці BCG	2	-
	СР Управління диверсифікованими підприємствами. Декомпонування корпоративної стратегії підприємства Онлайн курс "Business Fundamentals: Corporate Strategy" (МООС-платформа Uдеми) (Частина 8-9) Проміжне тестування №7	12	12
8	ЛК Альтернативність у стратегічному виборі	2	-
	ПР Методичні основи розробки матриці McKincey	2	-
	СР Проблеми реалізації обраних стратегій, що виникають у вітчизняних підприємств у сучасних умовах господарювання Онлайн курс "Business Fundamentals: Corporate Strategy" (МООС-платформа Uдеми) (Частина 10) Проміжне тестування №8	12	14
Разом	ЛК	16	4
	ПР (ЛР, СЗ)	16	4
	СР	88	112

Методи навчання: лекції, пояснення, розповідь, форуми обговорення; проєктні ігри; презентації, схеми, таблиці, відеоролики, демонстрації; практичні заняття, інтерактивні дошки; кейс-метод; розумові карти; хмара тегів.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших

проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99 повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж

«3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою залік	Оцінка за шкалою ЕКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89		B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література: *(література не пізніше 10 років, окрім 1 фундаментального класичного підручника або монографії)*

Основна література

1. Березін О. В., Безпарточний М. Г. Стратегія підприємства: навч. посіб. Київ: Лира-К, 2015. 220 с.
2. Довбня С. Б., Найдовська А. О. Стратегія підприємства. Частина 2: Навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2021. 92 с.
3. Ковтун О. І. Стратегія підприємства : навч. посіб. Київ: Лира-К, 2014. 680 с.
4. Наливайко А. П., Гаращенко Н. М., Прохорова Є.В. Стратегія підприємства: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2016. 485 с.
5. Шевченко Л. С. Стратегії підприємства: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 148 с.

Допоміжна література

1. Дикань В. Л. Стратегічне управління: навч. посіб. / В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз та ін. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 272 с. Стратегія підприємства: конспект лекцій / укладачі: І. Б. Дегтярьова, М. О. Харченко. Суми : Сумський державний університет, 2016. 80 с.
2. Довбня С. Б. Стратегія підприємства: Навч. посіб. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. 71 с. URL: https://nmetau.edu.ua/file/strategiya_pidpriemstva.doc
3. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: Підручник. URL: http://galsite.at.ua/file/tn/saenko_strateg_pidpr.pdf

4. Стратегія підприємства. Практикум. Збірник кейсів / [Є.В. Прохорова, Н.М. Гаращенко, М.І. Дяченко та ін.]. Київ: КНЕУ, 2014. 288 с.

5. Стратегічне управління: навч. посіб. для студ. внз / [Могилко В.О., Дмитрієв І.А., Сагайдак-Нікітюк Р.В., Шевченко І.Ю., Яценко О.А.]. Харків: ХНАДУ, 2016. 252 с.

6. Строкович Г. В. Стратегія підприємства: навч. посіб. для вищих навч. закладів. URL:

http://www.nua.kharkov.ua/eng/images/stories/Kafedri/Kaf_Ekonomiki_Predpriyatiya/metod_obespechenie/Strokovich/Cstrategiy_predoriyiy_Metodichca.pdf

7. Чебанова Н. В., Ревуцька Л. Є. Стратегічний аналіз: Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2016. 294 с.

8. Шершньова З. Є. Стратегічне управління. Київ: КНЕУ, 2014. 699 с.

Інформаційні ресурси:

1. Деділова Т. В. Дистанційний курс «Стратегія підприємства». URL: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=1914>

2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Проект Закону України «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року» від 07.08.2018 № 9015. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/JH6YF00A?an=ul-332>

4. Business Fundamentals: Corporate Strategy. Навчальний онлайн курс на MOOC платформі «Udemy» URL: <https://ua.udemy.com/course/business-fundamentals-corporate-strategy/>

Розробник (розробники)
силабуса навчальної дисципліни

підпис

Тетяна ДЕДІЛОВА
ПІБ

Завідувач кафедри

підпис

Оксана ДМИТРІЄВА
ПІБ